

LIST IZLAZI TJEDNO. GODISNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA VIII. BROJ 32.
Sibenik, 8 kolovoza 1937.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.

Srebrno doba

Veličanstveni zbor u Supetru

Križarstvo triumfira

U davno doba neko — tako
pišu starostavne knjige — vladala
je na zemlja savršena ljubav i mir.
Vuk se pazio s ovcom kao rođeni
brat sa sestrom, a mačka s mišem
kao dva pobratima. Čovjek nije
mrzio čovjeka, već su se međusobno
pomagali i iskreno ljubili.

To davno doba nazvano je
latnim.

A danas? — Kao što je mnogo
oga nestalo i propalo što je nekoć
bilo, tako je i to zlatno doba, doba
nesebične ljubavi i savršenog mi-
ra, uminulo u nepovratnu rijeku
prošlosti. I za njega možemo reći:
Bje i nema ga!

Gdje si, lijepa ljubavi Božja?
Zapostavljena si kao bijedna Pe-
teljuga i teško te je gdje naći, kao
to je teško naći dragocjene kovi-
ce: zlato, platinu i srebro.

A gdje ljubavi nema, nema ni
mir!

Tužna je povijest čovječan-
tva. Tužna i žalosna. Tako tu-
na i žalosna, da se ozbiljan i du-
evan čovjek mora nad njom ras-
lakati kao što zimi nebo plače
nad potrganim vinogradima, obra-
im voćnjacima i pokošenim liva-
ama.

Povijest sviju naroda crveni
e od krvi. Od čovječje, bratske
rvi! — Grozna je činjenica, da je
osad odrubljeno više ljudskih
lava nego glava od kupusa. I sva
a silna prolivena krv, sve to kla-
je naziva se jednostavnim, pre-
bičnom i otrcanom riječju: rat.

Na prošlost bi se, međutim, la-
o zaboravilo, kad ne bi i sada-
njost bila ispunjena upaljivim ba-
tom mržnje, kad ne bi se i danas
odna polja i golemi krš crvenio,
oput maka, od ljudske krvi.

Zadnju godinu dana pogled
am je bio najviše obrnjen prema
mrcvarenoj Španjolskoj. U du-
smo se svaki dan dizali nad Pi-
neje i promatrali paklene vrzino
olo, u kojem se braća igraju ubo-
tih pušaka i rušilačkih topova. A
ada, evo, već moramo slušati i
mrtno hropce sa japanskih i kine-
kih bojnih poljana ...

Gledajući što se zbiva danas
što se zbivalo jučer, moramo se
itati: Otkada je i zašto je to ta-
o? — A odgovor je samo jedan:
judi su previše sebični,
griza ih preveliko sa-
oljublje, koje im ne do-
ušta da u drugom čovje-
u gledaju stvo renje sli-

U nedjelju 1 o. mj. održan je u
Supetru na otoku Braču okružni Kri-
žarski dan. Proslavi su prisustvovali
Križari i Križarice Brača, Splita, O-
miša, Šibenika, Skradina, Vodica i Pri-
moštena. Odmah iza dolaska posebnog
parobroda iz Šibenika kojim je došao
i preuzv. g. dr. Jerolim Mileta bio je
u crkvi svečani pontifikal, preko koj-
jeg je preuzv. g. msgr. Miho Pušić
pozdravio Križare i njihovo zborova-
nje, pozvao ih da i dalje rade u svo-
joj organizaciji, toj „školi svake kre-
posti“, spremni na žrtvu, jaki u Euhar-
istiji i svijesni dužnosti Apostolata.
Poinence je naglasio borbu za socijal-
nu pravdu i pravedne zahtjeve siroma-
ha, te odlučnu i otvorenu borbu proti
nemoralu na kupalištima na kojima
mnogi stranac kalja čast našega na-
roda.

Poslije podne u 3 sata održano
je zborovanje za same članove. Pris-
tvovali su oba preuzv. biskupa. Prvi
je progovorio otvoreno i vatreno vlč.
don Josip Arnerić. U ime V. K. B-a
pozdravio je zborovanje brat Mirko
Cerovac, prof., a u ime Okružja Šibe-
nik brat Frano Baričić, stud. phil. Za-
tim je oduševljeno i lijepo progovori-
o brat Joso Sprljan, seljak iz Vodica.
Prostor nam ne dozvoljava da detalj-
no o pojedinom govoru pišemo. Svi
su bili oduševljeno pozdravljeni i pre-
kidani aplauzom. Iza jednog je zapje-
vana Križarska himna. Na koncu je sve
pozdravio preuzv. g. msgr. dr. M. Pu-
šić.

Poslije blagoslova sa lukobrana
formirala se veličanstvena povorka. U
redu i savršenoj disciplini stupale su
satnije Križara i Križarica, glazbe i
zastave. Supetar ih je iskrenim plje-
skom pozdravio, pa tako i time poka-
zao da razumije i voli omladinu Kri-
ža. Kad se povorka povratila pred cr-
kvom je sviranjem Križarske himne o-
tvoren velik, manifestacioni zbor. Uz
nekoliko glazbenih tačaka, jednu rit-
mičku vježbu i pjevanje održana su
4 govora.

Prvi je progovorio brat Frano

čno sebi, stvo renje koje, tako-
der, ima pravo na život i razvoj.

Kod toga krivo sudimo, ako
mislimo da su svemu, svim ratovi-
ma i pokoljima, krivi pojedini vo-
de naroda. Jest, neko vodi i pozi-
va na pokolj, ali taj neko sigurno
nije pao s kojeg planeta na zemlu.
On je na koncu konca — ako pra-
vilno razumijemo život — samo
pretstavnik svoga naroda, u koje-
mu se odražuje narodna volja, mi-
šljenje i ćudoređe.

Milijune slobodnih bića, koja
priznavaju i poštuju prava svoga
blišnjega, kojima nesebičnost i
ljubav nisu samo prazne riječi, ne
može voditi koji samoljubiv krvo-
lok, osvajač i tlačitelj. I ako se u

Donadini iz Splita. Naglasio je da
iza prodora Križarske misli u Dubrov-
niku dolazi i ova naša manifestacija
u Supetru. Pozdravio je borbu mla-
dosti, pozvao na ustrajnost i svečano
zapitao hoće li i dalje stati na braniku
katolicizma i Hrvatske. Tri puta jaki
i muževni „Hoćemo!“ prolomio se zra-
kom i potresao srima prijatelja, a
prestrašio protivnike i neprijatelje.

Druga je govorila sestra Mira Du-
gački, stud. phil. o ženi iskvarene da-
našnjice i uzvišenoj djevojci čistoće
i majci obitelji kakovu hrvatskom na-
rodu daje naša organizacija.

Brat Rudolf Pavleka, stud. iuris
progovorio je u ime Križara-akade-
mičara i svečano obećao da će Križar-
ska inteligencija, izašla iz naroda i
radići za narod, boriti se s njim rame
uz rame i biti njegova.

Zatim je dugo i frenetično po-
zdravljen uzeo riječ brat dr. Ivo Pro-
tulipac, vođa svih Križara. Govorio je
snažno i uvjerljivo, jako i otvoreno.
Neprestano je prekidan dugim aplau-
zom i povicima odobravanja. Govori-
o je o dvoličnosti, o potrebi borbe
za Boga, jer se Bogu i vraga ne mo-
že istodobno služiti. Naglasio je da
ustanemo proti nemoralu stranaca. Po-
šteni stranci, dobro nam došli, ali oni
drugi neka znadu da poštenja ne pro-
dajemo za nikakve hotelske pare!
Rekao je riječ, dvije i o komunistima
i naglasio da će hrvatski narod kad
mu dojadi sam riješiti komunističko
pitanje i crvenu gospodu otpremiti u
Staljinovu Rusiju. Buran, dug pljesak
pozdravio je govornika.

Zatim je brat F. Donadini proči-
tao stigle brzojave i pozdrave. Odmah
je iza toga jednodušno primljena sli-
jedeća rezolucija:

„Hrvatski Križari okupljeni na Kri-
žarskom zboru u Supetru svom odluč-
nošću osuđuju nemoralne pojave, ko-
je se vide u našim kupališnim mjestima.
Pozivlju vlasti da tomu žurno
stanu na kraj u interesu javnog mo-
rala i narodne časti i pozivlju sve ka-
tolike organizirane i neorganizirane da

kojem narodu za trajno uzdigne
takav tip, znak je da je i sam na-
rod, bar u većini, takav.

Glavno da je meni dobro! —
tako misli i čuvstvuje ogromni po-
stotak čovječanstva. A dok je ta-
ko, ne smije nas iznenaditi nijedan
rat, makar bio najnepravedniji i
najkrvoločniji.

Danas ratuju Japanci s Kinezi-
ma; danas se španjolske majke i
ljube zakriljuju crnim koprenama,
a sutra i prekokutra će se to dru-
gdje ponoviti. I tako će to ići da-
lje, dokle god čovjek ne bude više
uz ljubio nesebičnost od sebičnosti,
čovjekoljublje od sebeljublja,
pravdu od nepravde, ljubav od
mržnje.

se suprostave ovakovom ponižavanju
naših mjesta.”

Preuzv. Pušić opet pozdravlja i
ovaj zbor. Pjevanjem „Lijepa naše...“
svršava ova hrvatska i katolička ma-
nifestacija.

Iza koncerta glazbe iz Milne sve-
čani ispraćaj gostiju pokazao je is-
kreno oduševljenje kojim je Supetar
pozdravio braću iz bliza i daleka. Su-
petar je ovim pokazao da je Božji i
hrvatski, a Križari da su tu, da se
bore i traže ono što Bog hoće i Hrvat-
ska treba!

Orao

Socijalno zrnje

POLOŽAJ OMLADINE U SOVJET-
SKOJ RUSIJI

„Rezultati komunističkog odgoja
omladine“ u pravom smislu riječi ka-
tastrofalni su, i ako se komunistička
propaganda stara da pretstavi taj od-
goj kao uzor. Često puta nalazimo u
sovjetskoj štampi dokaze pada mora-
la, divljaštva i povećanja kriminaliteta
među omladinom.

„Komsomolska Pravda“ — organ
komsomola — u svome broju od 11
juna o. g. objavljuje što se dešava
u Feodosiji (Krim).

„Po svim školama postoje grupe
djevojčica od 14 do 17 godina starih,
koje „laki zanat“ matraju svojim po-
zivom. One posjećuju plaže, sklapaju
ulična poznanstva, flertuju i potom i-
du na igranje. Učenici priređuju pi-
janke. Siro se upotreba alkohola. Vo-
de saveza „pionira“ nisu u stanju
stvarno rukovoditi omladinom i uti-
cati na nju, jer ne uživaju nikakav
autoritet. Oni sami svojim vladanjem
upućuju na razvrat. Tako, na primjer,
nekoliko vođa komsomolaca učinili su
zločine seksualne prirode — silova-
nje nekoliko mladih djevojčica-učeni-
ca. Ovakvi zločini bili su dostavljeni
glavnom vodstvu komsomola, ali i-
pak ništa nije bilo preduzeto. Voda
saveza pionira sam je učestvovao u
razvratnom životu učenika. Sekretar sa-
veza često puta se je vozio sa djevoj-
čicama-čenicama, a poslije njih je do-
vodio kod sebe u hotel. Pretsjednik va-
roškog savjeta stavio je na raspolože-

Ako se, poslije izгона iz ze-
maljskog raja, ne može više povra-
titi zlatno doba; ako se više neće
nikad moći gledati prijaznim o-
kom vuk i ovca, mačka i miš, bar
neka nam se povrati srebrno do-
ba, u kojemu će čovjek gledati u
čovjeku čovjeka, u kojemu će se
ljudi znati odricati pretjeranih za-
htjeva na račun svoga blišnjega.

Izvršenje toga ovisi o meni, o
tebi i o njemu. O svakom poje-
dincu!

I kad se to izvrši, još ćemo
međusobno jedan drugome zada-
vati ranice i ogrebotine, ali svijet
više neće biti klaonica.

Ig.

nje svoj auto „da bi bilo lakše osvojiti djevojčice“.

Glavna je krivica naravno do nastavnog osoblja. Nastavnik gimnastičke u školi br. 2 bio je optužen da je silovao neodrasle učenice, a zatim je bio ponovno postavljen za nastavnika. Upravnik škole dolazi u školu potpuno pijan i dozvoljava đacima da puše u razredima. Slično je stanje u po drugim školama.

Ovakve frapantne pojave najbolje svjedoče da nisu toliko krivi ljudi koliko režim. Rusijo, kamo ideš?

SOVJETSKE ŽELJEZNICE

U varoši Kirovu na sjeveru Evropske Rusije nalazi se željeznička ložionica, u kojoj se opravljaju lokomotive i dr. „Kirovska Pravda“ — dnevni list, koji izlazi u Kirovu, javlja da željeznička ložionica u Kirovu nije u stanju da temeljno opravla željeznička prevozna sredstva. Skoro opravljene lokomotive ponovo se kvare nakon nekoliko dana rada, što dezorganizuje redovan saobraćaj. 2-og je juna lokomotiva br. 71745 poslije opravka u ložionici dovukla jednu kompoziciju sa zakašnjenjem od dva sata, usput vožnja je bila viša puta prekinuta radi izvršenja sitnih opravka. Skoro opravljena lokomotiva br. 71739 sa kompozicijom prevalila je put od 47 kilometara za pet sati. Ovakva vožnja izazvala je pometnju u saobraćaju — četiri voza nisu mogli da stignu na vrijeme. „Kirovska Pravda“ javlja da na st. Kotelnjić prispjelo je nekoliko vozova, koji ne mogu da krenu dalje zbog toga, što je na stanici pokvarena instalacija za snabdjevanje vodom i lokomotive ne mogu uzeti vodu za dalji put.

GEOGRAFSKA IZNENAĐENJA

Novine „Pravda“ od 10-6 o. g. javljaju: „Prva državna kartografska fabrika izdala je novu političku kartu svijeta. Dovoljno je baciti samo letimičan pogled da bi se uočio niz zapanjujućih pogrešaka. Na mjestu, gdje bi trebalo da bude glavno mjesto Bjelorusije Mins, krupnim slovima štampano je Varšava. Ako dajemo pravo izdavaču, onda Petrograd leži između Oneškim i Ladoškim jezerima. Grčka prijestonica Atena smještena je na turskoj teritoriji. Pariz nalazi se u Njemačkoj, a Berlin našao se u Poljskoj. Ovdje spominjemo samo mali dio pogrešaka u novoj karti“.

ŽIVOT U „RAJU RADNIKA“

Ne obazirajući se na sve napore sovjetske vlasti da se demantuju sva saopćenja o gorkoj neimaštini u „raju radnika“, čitamo neprestano u sovjetskim novinama dostave o stvarnim uslovima života. Tako „Tihookeanska Zvezda“ br. 50 piše:

„Isprad pekarnica svakodnevno stoji gomila svijeta. Pečenje hljeba vrši se u toliko maloj količini, da mnogi stanovnici čekaju 3—4 sata na red, pa opet odlaze kući bez komada hljeba. U većini trgovačkih radnji je ve-

liki nedostatak životnih namirnica. Čitave nedjelje ne mogu se dobiti krompiri, brašno i kupus. Robe, kao što igle, rublje, odijelo i gornji kaputi uopće nema. U varoši Blagovješćensku najveća trgovačka radnja skoro je prazna“.

„Lenjingradska Pravda“ br. 86 javlja:

„Radnik — strahanovac A. Ermakov povjerio je prst na poslu. Nakon nekoliko dana liječenja u fabričkoj bolnici na prstu se stvorio otek. Pojavili su se strašni bolovi u rami i vratu.“

Na klinici je bilo konstantovano da bolesnik ima srčanu manju, ali klinika je odbila da ga primi u bolnicu na liječenje. Kroz deset dana bio je dijagnostikovano konstantovano, da je Ermakov dobio trovanje krvi. Bilo je već suviše kasno. Ermakov je umro kroz dva dana“.

SKOLE U SSSR

Absolventi tukaevske škole znaju ruski jezik samo u obimu programa prvih dva-tri razreda. U istoj školi nastavnik nije zapazio u diktatu od 43 riječi 18 pogrešaka.

BOLNICE BEZ KREVETA

Gradska bolnica u Čeljabinsku pravi na svakog rdav utisak. Pod je potpuno istrunuo, prostorije su preuske, a cijeli namještaj skoro je nepotrebljiv. U bolnici ima vrlo mali broj kreveta tako da bolesnici moraju većinom da spavaju na stolovima. Mnogo bolesnika ne može se uopće primiti u bolnicu. (Čeljabinskij Rabočij od 8 juna o. g.).

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 8. VIII.: XII nedjelja po Duhovima. — Sv. Cirijak, Largo i Smaragda mučenici. Bijahu suvremenici cara Dioklecijana. Svojim molitvama ozdravili su kćer Dioklecijanovu. Ali sve im to nije ništa vrijedilo. Kad su odbili da prinesu žrtvu poganskim bogovima bijahu najprije poliveni paklinom, a onda smaknuti.

Ponedjeljak, 9. VIII.: Sv. Roman mučenik. Bio je jedan od onih vojnika koji su slavnog dakona sv. Lovrinca uhvatili i predali carskom upravitelju. Neustrašivo držanje sv. Lovrinca djelovalo je i obratilo Romana. Roman primi krst od sv. Lovrinca, a nakon kratkog vremena podnese mučeničku smrt. — Sv. Ivan Vianej. Bio je župnik u francuskom seocu Arsu. Umro g. 1859.

Utorak, 10. VIII.: Sv. Lovro dakon i mučenik. Dika i ponos rimske crkve. Zivio je sredinom 3 vijeka. Bio je dakon pape Siksta II. Zavidnim okom promatrao je Lovro mučeničku smrt svog velikog svećenika Siksta, pa se je na vijest, da će on podnijeti mučeničku smrt bio neobično razvećelo. Kad mu je gradski upravitelj naredio da predade crkveno blago i posude — sv. dakon skupio je siromahe, sakate, kljaste i bolesne, pa ih poručio pred crkvena vrata. Kad je došao upravitelj onda mu je Lovro pokazujući rukom na siromahe i bolesnike,

kazao: „Evo blago naše. Vidiš ovo je naše zlato, biser i drago kamenje.“ — Kad je bio svučen go i postavljen na žeravicu, toliku je osjećao jakost i utjehu, da je ko iz šale svom krvniku govorio: „Okreni me na drugu stranu, jer sam na ovoj već dosta pečen.“ — A kad su okrenuli kazao je: „Pečeno je, jedi i kušaj, jeli slade sirovo ili pečeno“. Pogledom na nebo izdahnu 10 augusta 258.

Srijeda, 11. VIII.: Sv. Suzana. Bila je sestra sv. Kaje pape. Zavjetovavši djevičanstvo Gospodinu odbila ruku sama cara Maksimilijana i radi toga podnijela mučeničku smrt.

Četvrtak, 12. VIII.: Sv. Klara. Rodila se g. 1194 u Asizu. Sa svojim sv. životom i propovijedima oduševio je Klaru za Boga njezin sugradanin sv. Frano. Ostavivši svijet povuče se u samostan gdje je po pravilima sv. Frane živjela u najvećoj pokori. Umrla je g. 1253.

Petak, 13. VIII.: Sv. Kasijan i Hipolit mučenici. Sv. Kasijan bio je biskup u jednom tirolskom gradu. Pogansku djecu poučavao je u kršćanskom nauku. Radi ovoga priveza ga gradski upravitelj za kameni stup i nauka djecu i njegove bivše učeničke da ga strjelicama i kamenjem dotuku. — Sv. Hipolit obratio ga na kršćanstvo sv. Lovro. Radi sv. vjere bio je privezan za rep konju i tako smaknut.

Subota, 14. VIII.: Post i nemrs radi blagdana Velike Gospe. — Sv. Euzebij, svećenik i mučenik. Bio je neustrašiv i izvrstan branitelj pravovjerna. Radi toga i umro je u tamnici.

XII. nedjelja po Duhovima

Citanje poslanice blaženoga Pavla Apostola Korinćanima (II 3, 4—9): — Braćo! Takovo pouzdanje imamo po Kristu u Boga: ne kao da smo sposobni misliti što god od sebe kakono od sebe, nego naša je sposobnost od Boga, koji je učinio da budemo sposobni službenici novoga zavjeta, ne slova nego Duha, jer slovo ubija a Duh oživljuje. Jer ako je služba smrti, urezana u kamenu slovima, bila u tolikoj slavi da sinovi Izraelovi ne mogu gledati u lice Mojsijevo od slave lica njegova koja iščezava, koliko li većma neće biti slavnija služba Duha? Jer ako je služba osudnja slavna, mnogo će slavnija biti služba pravde.

† Slijedi sv. Evanđelje po Luki (10, 23—37). — U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Blago očima koje vide što vi vidite! Jer vam kažem, da mnogi proroci i kraljevi htjedoše vidjeti što vi vidite, i ne vidjеше; i čuti što vi čujete, i ne čuše. I eto neki zakonoznanac ustade da Ga kuša te reče: Učitelju, što mi je činiti da dobijem život vječni? On mu reče: Što je pisano u zakonu? Kako čitaš? On odgovarajući reče: Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svom pameti svojom, a bližnjega svoga kao samoga sebe. I reče mu: Pravo si odgovorio, to čini, pa ćeš živjeti. A on hoteći da se opravda, reče Isusu: A ko je moj bližnji? A Isus prihvati i reče: Neki je čovjek silazio iz Jeruzalema u Jericho i dođe među razbojнике, koji ga orobiše, pa pošto ga izraniše, otidoše ostavivši ga na pola mrtva. A dogodi se da je onim putem silazio

neki svećenik, i vidjevši ga prođe mimo. A tako i Levit, kad dođe do mjesta te ga pogleda i mimoide. A neki Samaritanac putujući dođe do njega, i vidjevši ga sažali mu se. I pristupivši zavi mu rane zalivši ih uljem i vinom, pa ga postavi na svoje kljuse i ploveđe u gostionicu, te se za nj pobrinu. A sutradan izvadi dva dinara, dađe gostioničaru i reče: Brini se za njega, i što više potrošiš, ja ću ti platiti kad se povratim. Što misliš, koji je od ove trojice bio bližnji onomu koji pade među razbojнике? A on reče: Koji mu učini milosrđe. I reče mu Isus: Idi, i ti čini tako!

Nedjelje milosrđa

Od nedjelje do nedjelje sve se više uvjeravamo kako je lijepo živjeti s Crkvom; kako je lijepo misliti i osjećati ono što Crkva misli i osjeća. Evo, došli smo i do nedjelje koja je jedna od najljepših u godini, u kojoj nam Isus govori o najvećoj zapovijedi u zakonu, o ljubavi. To je nedjelja milosrdnog Samaritanca.

Nigdje nam Isus nije tako jasno, slikovito i lijepo prikazao kako smo svi jedno u Njemu, kako smo svi međusobno samo jedna velika obitelj, bližnji, braća i sestre — kao što je to prikazao u priči o milosrdnom Samaritanacu, koja se čita u evanđelju dvanaeste nedjelje po Duhovima.

Iako je Novi Zavjet nastavak Starog Zavjeta, ipak među njima postoji nepojmljivo velika razlika. Dok je Stari Zavjet bio pun straha i zebnje, Novi kipi od ljubavi i veselja. — I ta je istina, kao suprotnost, istaknuta u današnjem evanđelju i poslanici.

Stari Zavjet je prošao da se više nikad ne povrti. Dakle sve do konca svijeta ljubav će ostati glavna oznaka duhovnog kršćanskog života.

Samaritanac je divan lik. Tako divan da sveti oči u njemu gledaju samog Krista. — Krist je Samaritanac, a mi smo ranjenici, ostavljeni na cesti. Orobio nas je i izranio sotona. I niko nam nije zavio rane i izliječio nas osim Krista. On nas je poveo u gostionicu, svoju svetu Crkvu, i pokazao nam put ka konačnom spasenju.

Evandeoska priča o milosrdnom Samaritanacu uvijek je bila savremena ali osobito danas, kad se siromaštvo crna bijeda odražuje na licu tisuća milijuna.

Krist — milosrdni Samaritanac nije se samo nekoč, na križu, žrtvovao za ljude. On se još i danas neprestano za nas žrtvuje; žrtvuje se baš u svetoj Misi, koja je vrhunac i središte čitave katoličke liturgije i liturgijskog života.

Sveta Misa je žrtva. Ta istina o svetoj Misi kao žrtvi mora nas, svak put kad na njoj prisustvujemo, ispuniti duhom žrtve; naročito danas, kad nam Crkva govori o samaritanskoj, po žrtvovnoj ljubavi prema bližnjemu.

Samo jednu odluku ponesimo današnje sv. Mise: Biću milosrdni Samaritanac!

Liturg

Točkice s putovanja

1 Na parobrodu.

Ponoć uprav odjeknu s nekog splitskog zvonika, kad je „Fr. Morosini“ napuštao luku. Nešto tvrdo što stiska i guši skupilo mi se taj čas u grlu te jedva osjetih glas koji je htio izustit: „Zbogom rodna grudo!“ Svijeć se na obali stale naglo nestajati, a nato se noć gluho i nijemo stisla između mrkih i strašivih silueta otočja.

Stojim na pramcu. Mjesecu ni traga. Vjetar se negdje uvuko u dinarske škrape, a nebo se urešeno mnoštvom zvijezda, ko djeva draguljem, utopilo u bezdane i mirno sniva, sankajući se u magičnom kretu tek pri dodiru lade.

Krasna noć! Tiho kô u dječjem nevinom oku dok sniva. Tek šumi monotona pjena odbijajući se od stijenke i srčano plivajući nad bezdanima. Iz utrobe gorostas dopire muklo stenjanje kotača i drugo ništa. Tišina... mrak... Pramac oštro reže tustu površinu, a reznjivi se svijaju poput zavjese raskošnog prijestola preljevajući se u dugim rukavima milijunima fosforescentnih jednostaničnih života. Na jednom doletli pliskavica da se poigra sa brzinama ljudskog izuma i na-

kon par sekunda odjuri odjevena vatrom fosforescencije. Kako si velik Stvorče prirode! I nehotice uzvišenoj Franjinoj pjesmi ovaj stih nadodah: „Blagoslovljen da si, moj Gospodine, radi tihe sestre noći i uljene površine morske pune snage i moći!“

Jedva je zora na obzoru pružila prve svijetle niti, kad smo prolazili mimo Krešimirova grada. Užurbanim pogledom tražio sam na kopnu svoje rodno mjesto. Spazih samo jednu svjetiljku kako u daljini plaho treperi. Da, da, to moja majka na bolesničkom krevetu bdije, strepi i moli, jer joj pri odlasku, poljubivši uzareno čelo od ognjice i strepnije, rekoh: „Zbogom mati, i moli!“

Da li je znala da taj čas ispod Zirja prolazim? Znala je samo to da njezin sin plovi negdje nad vodama u daleke krajeve i da svu seb rado za sreću sinovljevu po drugi put žrtvuje. A ja sam bio sretan što njezina plamena molitva na ulju strpljive boli izgara za mene. O, kako je divno i mati anđela pratioca — majku!

Zamak jednog otoka otkine mi svjetiljku s pogleda i ja osamljen na pramcu kliknuh plašljivo: „Majko!“, a daleka jeka slična toplom majčinom dašku odgovori: Rajko!

Sklopio sam zatim vjede, jer pjesnik veli da „iza spuštenih vjeda zjene

ljepše, mnogo ljepše snivaju.“ (I. Lenđić: Angelusi). Sanjao sam o podmorskim strujama kuda sve kreću, o čovjeku koji na svakom koraku rastanak sreće, i o tom kako na ovoj zemlji nema potpune sreće.

Već u pet i pol probudi me iz kratkog sna jetki glas mornara: „Pronti!“ — Bili smo već u Zadru.

2 U Zadru

Čim sam se prenuo iz jutarnjeg nervoznog sna i razabrao gdje smo snop najrazličitijih uspomena i misli pretisnu mi moždinu.

Ako možemo stati na onom što neki srpski pjesnik kaže, tad je Zadar iza kolijevke i susjedovih drumova bio moja prva šira domovina. O njemu mi je često držeći me na krilu zborio babajko. Pričao mi je: o sv. Simunu kako je njegovu sv. tijelo doplivalo u kapsi; o stinju (pamuku) koji raste ispod njegovog tijela itd. I ja sam gledao taj pamuk, koji je u ono vrijeme posjedovao skoro svaka kuća, jer sv. Simun zadarski toliko omiljen u našoj Dalmaciji da sigurno nema među starijima bližnje i daljne okoline koji nije pohodio svečev grob u Zadru.

Kad sam poodrastao opet mi je Zadar bio dnevno na ustima. Tko se ne sjeća koliko se prije, dok je rana ocjepljenja bila još svježja, pjevala o-

na: „Zadar, Trst i Rijeka sloboda vas čeka, zovi, samo zovi!“ I ja sam bio upravo pijan za tom pjesmom misleć ludo da moje pjevanje ili radije deranje mnogo pridonosi toj slobodi.

Kakvu je bijednu povijest, ili, ako hoćete, slavno promjenjivu imao Zadar doznao sam tek u školama. I sad su mi iskrsavali u memoriji sv gospodari tog drevnog grada čija je valda najkarakterističnija oznaka upravo mjenjanje gospodara. Filmskom brzinom redali su se Domagoji, Tomislavi, Krešimiri, Duždi i duždići podle Kraljice mora. Zatim su stizali Kolomani i Kolomanići, pa stariji mladi Subići i ko bi mogao nabrojiti sve te gospodare koji su slijedili, samo sam opazio da se zadnji; pokazao sa sjekirom u ruci.

U takvim mislima stupio sam na zadarsku obalu i sve mi se činilo, ne znam da li od prekinutog sna ili onih filmskih misli, da se i ako dovoljno učvršćeno tlo sve nekako pada mnom ljulja.

Odmah sam posjetio grob sv. Simuna. Raka je bila zatvorena, ali sam ipak poljubivši je opravdavao pred sv. Simunom svoju sraču što više ne hodočaste njegov grob. I molio sam ga neka poradi da procesije moje su braće opet mogu slobodno hititi k njegovom grobu.

F. Depy.

Po državi

PRIGODOM VELIKE SMOTRE Seljačke sloge u Kupincu kada su seljaci četitali imendan dru Mačeku pjevanjem, sviranjem i narodnim plesom dr Vladimir Maček je rekao: „Vi znate, da su stari ljudi još prije 50 godina rijetko koji znali čitati i pisati. A danas vidite mora svatko naučiti pisati, mora znati čitati.“

Vi zato, braćo i sestre, koji ste dobili, koji niste dobili ćete poziv Seljačke sloge da se svugdje, u svakom selu, osnuju čitajući za pobijanje nepismenosti.

Ja sam uvjeren da za pet godina među Hrvatima neće biti nepismenih ljudi.“

OVO NAM NE SLUŽI NA ČAST. U inokovačkom kotaru u prvom polugodištu 1937 rodilo se 243 djece. Mrtvorodenih je bilo 6, a umrlo je 291. Zalostan je to pokaz kao Hrvati ruše Hrvatsku! Nemom je srušio i jače narode, pa bi i naš. I zato mu odmah pokažimo vrata dok je a vrijeme, a strancima koji nam ga dosešose svojim životom i držanjem pokažimo da im je suvišna svaka rabota.

KATASTROFA U SAMOBORU. U noći između 1. i 2. o. mj. uslijed velike kiša nabujali su potoci u Samoborskom gorju. Najjača bujica provalila je u sam grad. Brzo su sve ulice osim onih koje leže na brdu bile pod vodom. Stanovništvo je prestrašeno izletilo iz stanova. Zatulile su sirene i zavvonila zvona. Armirani su vatrogasci iz Samobora i okolnih mjesta. Došli su i zagrebački. Odmah je obavještena i banska uprava u Zarebu. Još iste noći došao je sam podban Stanoje Mihaldžić. Steta je milijunska. Inogima je potpuno stradala imovina. Najgore su prošli oni na periferiji. Vlasti su bečale pomoć. Izgleda da su dvojica stradala životom.

TUCA I POPLAVA u Međumurju i Prekomurju. Iste noći kad i u Samoboru krasko nevrijeme prouzročilo je i ovdje eprocjenjive štete na poljima, usjevima, vinogradima i voćnjacima. Strahovita poplava je došla odmah nakon tuče. Srušeni su mostovi i obustavljen željeznički promet. Nestala je i jedna djevojčica, a dvoje djece su teško ozlijeđeni od groma.

1560 STRANACA ODJEDNOM došlo je u Split. Dvije garniture posebnog vlaka iz Praga dovele su u Split 1. o. mj. 1200 Čehoslovaka, a zatim je došlo 300 Austrijanaca i 60 Mađara. Većina Čehoslovaka je odmah otputovala u bližu i dalju okolinu. Austrijanci će ostati duže vremena na Primorju.

PRILIKOM SMRTI SRPSKOG PARIJARHA VARNAVE — episkop dr. Nikolaj Velimirović održao je govor u kojem je između ostaloga rekao i ovo:

„Plaći, narode svetosavski, plaćite sestre kosovske, plaćite, djeco naša! Vrijeme je plaću, vrijeme je gorčine, jer je udarac sudbine strašan. Plaćite svećenici, jer ste izgubili dobrog starješinu. Plaćite sokoli, jer ste izgubili onoga, koji vas je pomagao, onoga, koji je zastave vaše posvećivao. Plaćite četnici, jer ste izgubili onoga, koji vas je na rodoljublje poticao... Pogledajte kako je čisto njegovo lice, bez pjega i nabora, čisto je kao u mladencu, kao u čovjeka, čija je duša Bog primio među svete svoje. On je volio pravoslavnu vjeru i narod. On je bio državotvorni patrijarh. On je bio otpora prijestolju našem. Veličao je kralja mučenika, preporučivao ljubav i odanost mladome kralju Petru II.“

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI
ELIXIR

IZDRAVSTVENI
GORKI LIKER
SVJETSKOG GLASA

proizvada
jedino
R. VLAHOV
ŠIBENIK

PLAĆAJTE DUGOVE! Kancelarija V. K. B-a počela je slati opomene svim oćim Bratstvima, koja nisu podmirila svoja dugovanja. Naša križarska organizacija nema nikakvih fondova, iz kojih bi mogla podmirivati velike troškove za izdavanje knjiga i predavanja te ostalih potrebitina. Stoga molimo sva Križarska Bratstva da svoje obaveze prema V. K. B-u u pogledu nadležba odmah izvršuju, naime da ih plate.

U zajedničku borbu!

Na neke pojave gledamo s preziranjem gadenja.

Najidealnije je u raspravama održati hladnu krv, ali svaki put to nije moguće, uza sve brenzanje. Ima u životu pojava koje su upadno bezobrazne i izazovne da na svaki njihov napadaj s kamenom ne možemo uvijek odgovoriti s hljebom. Mi lično bismo mogli, ali radi općega dobra se ne može uvijek tako postupiti.

Mi ni onda kada bi nam se radilo o glavi ne bismo uzmakli od tvrdnje — da su vrhovi nosioci odgovornosti za sve zlo koje nosi sadašnjicu. Oni s vrhova su ugnjetali, krvopije i paraziti koji isisavaju i krv i mozak nižih. Roditelji su svih moralnih zala, svega blata, kaljuže, životinjstva u životu sadašnjice. Sva moralna zla rodili su njihovi bestijalni mozgovi i uspjelo im je svojim nazorima prodrijeti i zagospodariti životom. Svoju pobjedu ne mogu zahvaliti veličini svoje misli, koja je inače šuplja, nego svoime položaju i rasipnom novcu koji je vrhovno božanstvo čovjeku izmordene sadašnjice, koja je gluplja od svih vremena duge prošlosti.

Naš siromašan čovjek sela i radnoga grada pritisnut je bijedom i neimaštinom. Kada u kući sve zjjeva od praznine, mi razumijemo raspoloženje, razumijemo više nego bi to drugi mogli i vjerovati. Odbačeni i prezreni sa dna života čekaju izlazak iz stanja koje sigurno nikada dosada nije nepravdnije bilo. Hvataju se slamke, jer se utopljenik svega hvata. Našim seoskim ulicama, i gradskim, prolaze ljudi iz čijih ustiju izlaze napamet naučene parole. Kad bi se čovjek zaustavio kod same parole i nju doslovice uzeo, onda bi to zaista bila činjenica koja nosi smrt životu pojedinca i naroda.

Ali parole su napamet naučene i u najviše slučajeva izgovara ih ojađena i ogorčena duša čovjeka koji trpi, a znađe da ne bi smio trpjeti, pa mu je kriv svak, a najviše oni protiv kojih pišu letaci koje čita.

Vrhovi su veseli što su odvratili poglede ogorčenih duša sa sebe svoga rastrošnog života. Prebacili su borbu na teren posve nov. Ali ta je borba jalova i ne donosi pobjede, jer nema što donijeti. Predstavnik krvopijskog kapitalizma je seoski svećenik sa manje od 24 din plate na dan — i to je sve. Tačku možemo staviti spriječa i straga.

A pisac ovih redaka dobro zna

jednoga gospodina državnog činovnika, koji uz državnu službu vrši još jednu službu u jednom poduzeću, s mjesečnom platom od 7000 din. Za stan plaća 500 Din — ne radi toga jer mu je skroman, nego jer je u kući poduzeća kod koga je namješten. A nema ni mnogo djece. Kao za sprdnju, koja izaziva, taj gospodin sa svojom gospodičnom kćerkom i nadobudnim mladim gospodinom sinom ističu svoje pripadništvo „armadi drugova“ koji se bore za pobjedu socijalne pravde.

Pošteni borci za pobjedu društvene pravde morali bi toga gospodina s njegovim izmordanim pomlatkom nogama i rukama izbaciti iz svojih redova. Njegovo deklamiranje o rješavanju socijalnog pitanja za nas je izazov. Evo, ovo je jedan od vrhova onih koji monopoliziraju borbu za pobjedu društvene pravde.

Još dolazi u naše primorsko pošteno mjesto da potgriza osnove moralnoga izvota našega naroda.

Ovaj podli i lopovski rad komunističkih vrhova za nas je izazov. I mi im poručujemo da nas se boje. Onima kojima se stavljaju na čelo ovakvi tipovi koji se zapravo izrugavaju borbi za pobjedu društvene pravde, mi ćemo sve ovo otvoreno reći, pa ćemo povesti zajedničku borbu s njima, koji nas smatraju svojim protivnicima. Protivnici smo im samo zato, jer su im to rekli tipovi gospode „drugova“.

Borac čistoga Kristova evanđelja je protivnik pobjede društvene pravde samo ludaku koji ne misli svojim mozgom, nego mozgom gospode koju pretstavlja „drug“ sa 7000 din mjesečne plate. — Ako ima tako masnu platu, barem neka muči. Od njega mnogo ne tražimo. Ali njegovo deklamiranje o drugarstvu za nas je podli izazov.

Pošteni borci za pobjedu društvene pravde naći će se na istoj liniji s dugim redovima onih koji se bore u sjeni Križa.

Vitezovi Križa moraju imati misiju da pod barjak Kristov okupe sve odbačene i prezrene koji u svojim dušama sigurno dobro i pošteno misle, a ako se slabo pretstavljaju s naučenim parolama, tomu su uzrokom podli vrhovi bogatih dnevice.

U zajedničku borbu protiv podlim vrhova, a za konačnu pobjedu nauke Krista-Radnika za kojim idu borci Križa!

Junior

Po svijetu

„SVEI RAT“ PROTIV STALJINA I MOSKVE. Javljaju iz Varšave da je u Almi Vati, glavnom gradu sovjetske republike Kasokistana došlo do velikog pokolja zbog pokreta tamošnjeg stanovništva koje se diže u „sveti rat“ protiv Staljina i Moskve. Vojska je redom ubijala svakog koji je nosio oružje i za koga se i malo sumnjalo da je u vezi s pokretom.

SAMOUBIJSTVO SOVJETSKOG GENERALA. Sovjetski general Vladimir Aručenko počnio je samoubojstvo iza strahovitog poraza vladinih četa kod Brunette, jer nije htio pasti u ruke nacionalistima. Njegovi doglavnici su se uspjeli spasiti bijegom. Saznaje se da treća međunarodna brigada tako poražena da su njeni redovi desetkovani. 1800 vladinih vojnika pokopava pale ratnike.

ZELJEZNIČKA KATASTROFA NE-DALEKO PARIZA. Ovih dana došlo je do velike željezničke nesreće nedaleko Pariza. Lokomotiva brzog vlaka iskočila je iz tračnica, a poštanski vagon i vagon za prtljagu koji su bili iza lokomotive bačeni su preko nje. Dva daljna vagona prevrnula su se jedan preko drugoga, a treći je naleteo na oba razorena vagona. Nađeno je 27 mrtvih i ustanovljeno da je 50 ljudi ranjeno. Izgleda da je do nesreće došlo radi nepažnje skretničara prigodom zakašnjenja ovog i suprotnog vlaka.

OPET UAPSENJA U MOSKVI. Potvrđuju se vijesti o uapšenju Bele Kuna i 14 njegovih drugova. Još je uapšen komesar za pravdu Kilenko, komesar za poljoprivredu Černov i veliki broj činovnika ministarstva rada. Uapšenja su provedena na zapovijed Staljina.

STUDENTI ZA DOBRU ŠTAMPU. Pred 8 godina osnovano je u Švicarskoj dentsko društvo sa zadaćom, da na poseban način širi dobru katoličku štampu. Izdaje pučke knjižice moralnog i socijalnog sadržaja. Od svega je najvažnije, da se ta štampa besplatno dijeli. Zato se zove „besplatna štampa“. Izdavanje takve štampe moguće je jeđino zato, što poštrovni daci sami besplatno obavljaju sve poslove oko štampanja: u redakciji, tipografiji i kod otpreme. Plaćaju samo najnužnije stvari, koje ne mogu nikako sami obaviti. Pa i za taj izdatak zaslužuju novac vlastitim rukama. Svega radi oko 500 daka. Dosad su izdali do 5 mil. knjižica. Djelece, napisano o boljševičkoj Rusiji od Švicarca, koji je ondje proboravio 15 godina, štampano je u 25.000 primjeraka, ali je za vrlo kratko vrijeme upravo razgrabljeno.

CENTRALA ZA ATEISTIČKU PROPAGANDU. Centrala za internacionalni ateistički pokret „De Boga“ u Moskvi odlučila je provesti reorganizaciju svoga djelovanja u Sjevernoj i Južnoj Americi. Od sada će biti za te zemlje u New Yorku posebna ateistička centrala. U njoj će raditi čevet pouzdanih, koje će birati američki ateisti. Odlukama ove devetorice tajna ateistička aružba Sjever. i Juž. Amerike bit će u svemu pokorna. Razumije se, da će odluke američke ateističke centrale i nadalje biti dirigitane zapravo iz židovskomasonsko-komunističke Moskve. Dakako, za Meksiko biće ustanovljen posebni ateistički komesarijat.

Svi na Križarski zbor-Murter 22-VIII-1937

Križarske vijesti

ODRZANE SVEČANOSTI. U nedjelju dne 1. kolovoza održane su veće križarske svečanosti u Rešetarima kraj Nove Gradiške kojima je prisustvovao br. Ramljak S. — Za Okružje Hvar priredjen je križarski zbor u Supetru na otoku Braču, kojemu je zboru prisustvovao br. dr. Protulipac, te akademičari-Križari koji su se našli na logorovanju u Splitskoj na Braču.

NAJAVLJENE PRIREDBE. Dne 8. VIII. održavaju se Križarske svečanosti u Zaboku, Sesvetama. Križari koji dolaze na kongres u Koprivnicu imat će svoje zborovanje. U nedjelju dne 15. kolovoza održati će se svečanosti u Goričanu, Divjake (Skrad), Molvama, Rasinja — Zagreb — Križarsko Bratstvo I. Sv. Blaž, — Sv. Juraj na Bregu. Prigodom kongresa u Požegi istog dana imat će zborovanje i Križari.

NOVA BRATSTVA. Novo Križarsko Bratstvo osnovano je u Splitskoj, te Mali Križari u Sumartinu, (Okružje Hvar.)

POSJETI I PREDAVANJA. U nedjelju 25. VII. posjećeno je Križarsko Bratstvo u Humcu (dr. M. Kiš), zatim Križarsko Bratstvo u Nerežišću (brat Franjo Družak), Povolje (br. Lav Znidarčić). Dne 31. VII. posjećeno je K. B. u Novoj Gradiški, (br. Ramljak.)

Spremajte se za

Križarski zbor

Murter 22 VIII 37

Rezolucije

prihvaćene i objavljene prigodom Euharistijskog Kongresa u Dubrovniku dne 18. srpnja 1937.

U vezi sa Euh. Kongr. u Dubrovniku održao je Permanentni odbor Euharistijskih kongresa u zemlji u subotu, dne 17. srpnja svoj sastanak, koji je bio vrlo brojno posjećen.

Na sastanku držali su se referati pogledom na razne momente, koji Euharistijski pokret ili promiču ili prijete, te su govorili: p. n. Pavao Butorac »O dubokoj vjeri kao uvjetu euhar. života« i u vezi s time p. n. Ante Radić »O molitvi za duboku vjeru pomoću Živog svijetla«; zatim p. n. dr. Petar Čule »O moralu hedonizma kao zapreči euh. pokretu«, p. n. dr. Frano Čukala »O danu Gospodnjem u Euh. pokretu« i p. n. biskup dr. Srebrnić »O laicističkom odgoju mladeži«.

Svaki referat bio je popraćen živom i vrlo zanimivom debatom, a na kraju prihvaćene su jednostavno ove četiri REZOLUCIJE:

I.

Za ostvarenje žive vjere u euharistijskom pokretu.

Kako je sav euharistijski pokret, pa prema tome i plod euharistijskih kongresa u najužem odnosu s vjerom u prisutnost Spasiteljev u Presv. Oltarskom Sakramentu, te i ovisi o stupnju te vjere, to je u najvećem interesu vjerskoga života uopće, da vjeru u tu prisutnost njegujemo ne samo u sebi i u narodu, nego i napose Boga molimo, da ta vjera postane sve življa i čvršća, i da dobije sve vidljiviji oblik.

Stoga toplo preporučamo neprekidno klanjanje u obliku »Živoga svijetla«, pozivajući sve svećenike i svijetovnjake, da ga posvuda shodno organizuju i šire, jer smo duboko uvjereni da će vjerski i narodni život od toga imati najveću korist.

U vezi s time pozivljemo sva vjerska udruženja i društva Katoličke akcije, da sustavni dio njihova djelovanja oko reforme vjerskoga života bude posvećen euharistijskom pokretu, i u članstvu vlastitih redova i u narodu. Neka ne prođu njihove javne priredbe bez zajedničkog pristupa k Sv. Pričesti. Cilj je euharistijskog pokreta, da se prema primjeru prvih kršćana redovito pristupa Sv. Pričesti, kad se prisustvuje Sv. Misi. —

II.

Svetkovanje nedjelja i zapovjedanih blagdana.

Ponovno upozorujemo odgovorne javne faktore, da su praznični tečajevi, kako ih predviđa: »Zakon o obvezanom tjelesnom vaspitanju« dot. »Uredba o osnivanju i radu prazničnih tečajeva« potpuno u opreci s naukom Katoličke Crkve, prema kojoj su nedjelje i zapovjedani blagdani rezervirani Bogu i njegovanju vjerskoga života.

Ujedno pozivljemo sve katolike, da svim dozvoljenim redovima uzmu u zaštitu posvećivanje dana Gospodnjih, koje spomenuti zakon i uredba hoće da upotrebe u profane svrhe na račun vjerske slobode i vjerskog života.

Pozivljemo sve naše svećenstvo, da vodi računa u modernim prilikama, koje prouzrokuje na polju vjere laicistični duh vremena, i da nastoji dati vjernicima prigodu da mogu zadovoljiti nedjeljnu dužnost i pokraj izleta, sportskih nastupa i raznih priredaba. Neka se ne zaboravi naglašivati i širiti načelo, da katolici ne mogu imati povjerenja u ispravnost djelovanja organizacija i pothvata, koji mimoilaze i čak onemogućuju vršenje nedjeljne dužnosti.

III.

Protiv nemoralnim pojavama u javnosti.

S velikom bolju i žalošću gledamo, kako val nemoralne pokva-

Hrvati!

Dođite na veliki Križarski zbor u Šibeniku

12 - IX - 1937!

Pismo Zagreb. koadjutora iz Jerusalema

PRE-VELEČASNI GOSPODINE!

Vama i Vašim dobrim vjernicima šaljem u ime sviju hrvatskih hodočašnika pozdrav iz Isusova svetoga grada Jerusalema na dan, kad je svečano obavljena posveta hrvatskog oltara bl. NIKOLE TAVELICA, našeg mučenika jerusalemskog.

Albume sa sto tisuća potpisa duhovnog hodočašća hrvatskoga naroda postavili smo na grob Spasiteljev i pomolili se za sve, koji su ma i najmanji darak pridonijeli za naš hrvatski oltar. I kod posvete tog našeg narodnog oltara dokazali smo s tih sto tisuća potpisa, da je velika ljubav hrvatskoga naroda prema Svetoj Zemlji postavila ovaj krasni žrtvenik, na kojem će se odsad služiti stalne sv. mise za sreću hrvatskog naroda. U tom golemom broju potpisa osjećali smo da nas je dopratilo srce čitavog hrvatskoga naroda na ovu divnu i nezaboravnu današnju našu hrvatsku jerusalemsku svečanost. Sviju, koji su se potpisom svojim upisali u to duhovno hodočašće hrvatskoga naroda, spomenuo sam se služeći prvu svetu misu na našem jerusalemskom oltaru, izakako sam obavio posvetu.

renosti sve više prijati, da će u našoj mladeži ubiti svaki idealizam i da će u našem narodu kršćanske pojmove o svetosti obiteljskoga života zamijeniti bezbožnim shvaćanjima, pa tako porušiti stupove, na kojima počiva čitav naš vjerski i narodni život.

Nemamo dosta riječi, kojima bismo osudili izdajnički i niski rad svih onih, koji bilo preko štampe ili nečedna odijevanja ili drugim načinom potkopavaju temelje kršćanskoga morala u našem narodu.

Duboko žalimo što nadležne vlasti bez smetnje dopuštaju, da kupališna mjesta sa svojim raznim pojavama javnog nemoralna naš narod moralno kvare.

Uz odlučan protest protiv toga i uočivši činjenicu, da u tom pogledu nema pomoći od pozvanih faktora, pozivljemo sve uvjerene katolike u zemlji, napose pripadnike Katoličke akcije, da te pojave energično osujećuju i uklanjaju.

A jer znamo, da samo Bog može dati potrebnu snagu, da se zlu uspješno odupremo, to pozivamo sve katolike širom domovine da se okupe oko vrela vječnoga života, Presvete Euahristije i tu opašu božanskom snagom za veli-

Neka ovaj svečani hrvatski jerusalemski dan ostane upisan u srcu sviju Hrvata katolika, jer je danas više nego ikada dosad proslavljeno ime hrvatskoga naroda u Spasiteljevoj domovini. I neka odsada u svim hrvatskim dušama sve više raste ljubav prema Svetoj Zemlji, toj kolijevci sve naše vjere naše, najvećeg blaga hrvatskoga naroda. I neka Spasitelj dragi po zagovoru bl. Nikole Tavelića, jerusalemskog zaštitnika hrvatskoga naroda, usliši sve molitve, koje se s hrvatskog jerusalemskog oltara budu odsada dizale prema nebu za sreću sviju, koji su omogućili ostvarenje tog hrvatskog oltara u Jerusalemu, i za spas cijelog dragog nam hrvatskoga naroda.

Primito ovaj hrvatski jerusalemski pozdrav u domovini svi, koji ste za ovu hrvatsku svečanost u Jerusalemu bilo na koji način pridonijeli svoj dio, i kojih se iz ovih dalekih svih krajeva rado sjećamo.

Dr. Alojzije Stepinac v. r.,

nadbiskup koadjutor zagrebački, konsekrator hrvatskog jerusalemskog oltara

ku i tešku borbu protiv pokvarenosti današnjega vremena.

IV.

Protiv laicističkom radu u školama.

Duboko svijesni, da je laicizam jedna od najvećih zapreka za euharistijski odgoj mladeži ustanovljujemo sa žaljenjem, da ima još i danas mnogo školskih udžbenika, koji su sastavljeni u tome duhu. S najvećom ogorčenošću prosvjedujemo, što se u tim udžbenicima katolici ne samo vrijeđaju u svojim vjerskim osjećajima i izlažu izrugivanju, nego se čak iskrikljuju i ničeju katoličke vjerske istine, a činjenice iz života Katoličke Crkve i Papinstva patvore i tendenciozno iznose u najgorem svijetlu, samo da se katoličke svetinje učenicima omraze. Odlučno zahtijevamo, da se ti udžbenici odmah iz škole odstrane.

Zahtijevamo također, da se za kat. djecu u školama namještaju samo nastavnici kat. vjeroispovijesti, jer to traži kat. nauka i načelo snošljivosti.

Katolici se sami pak pozivlju, da iz školskog odgoja budno uklanjaju od svoje djece sve, što ne odgovara njihovim pravima i katoličkim načelima. —

Život Šibenika

SVEČANI OTVOR TVORNICE ALUMINIUMA U LOZVCU KOD ŠIBENIKA. U Lozvcu kod Šibenika dovršena je tvornica aluminijuma, a u prošlu nedjelju na 1. ov. mj. bila je svečano otvorena. Svečanost otvora bila je zamišljena u najvećem stilu. Otvoru je prisustvovao predsjednik vlade dr. Stojadinović u pratnji ministra trgovine dra Vrbanića i ministra šuma i rudnika g. Jančkovića. Isto tako prisustvovao je i ban primorske banovine g. dr. Jablanović i preko 80 uzvanika iz cijele države. Nakon otvora bio je veliki ručak za sve uzvanike. Preko ručka izredalo se je više govora, ali je bio naročito zapažen govor predsjednika vlade dra Stojadinovića. G. predsjednik osvrnuo se je na konkordat, na vjersku ravnopravnost, i na tešku borbu što ju je morao izdržati prilikom rasprave o konkordatu u Narodnoj skupštini.

PREUZV. BISKUP U SUPETRU. Na Križarski zbor, što se je održao u prošlu nedjelju u Supetru, prisustvovao je i naš preuzv. biskup u pratnji svog tajnika dra Zorića.

VODA KRIZARA DR. IVO PROTULIPAC U ŠIBENIKU. Ovih dana boravio je u našem gradu dr. Protulipac obiljubljeni voda hrvatskih Križara. Na povratku sa velikog i pobjednog Križarskog zbora u Supetru svratio se je u Šibenik da posjeti mjesna Križarska bratstva.

DEVETNICA u čast Velike Gospe održaje se u katedrali svake večeri u 7.30 s. Isto tako i u varaškoj župskoj crkvi u 7 s. svake večeri.

SVEČENIČKO REĐENJE. U nedjelju 8. ov. mj. preuzv. biskup podijelice svećenički red bogoslovu šibenske biskupije vlč. g. Sreću Diomartiću. Sv. obred izvršio se u župskoj crkvi u Zlarinu rodnom mjestu rednika.

POST I NEMRS. U subotu 14. ov. mj. uoči blagdana Velike Gospe jest strogi post i nemrs.

BLAGDAN SV. FILOMENE slaviće se u nedjelju 8. ov. mj. u crkvi sv. Nikole. Ujutro u 7 s. biće lekcije, a u 8 s. pjevana sv. Misa.

KONFERENCIJAMA SV. VINKA PAULSKOG poklonio je preč. don Niko Plančić 20 Din, a preč. don Ivo Bjažić 10 Din u počast mladomisnika vlč. don Vinke Belamarića.

Nove knjige

„KROZ OLUJE MLADOSTI“. Napisao Ante Puntigan D. I. Preveo na hrvatski iz njemačkog izvornika Dr. Fran Binički.

Svoj mladeži, napose muškoj, preporuča se ovo krasno djelo dugogodišnjeg odgojitelja mladeži o. Puntigana, koji proboravivši dugi niz godina u krugu mladeži, poznaje i razumije srce mladića, koji prolazi kroz burno doba mladosti. Lakim mislima, zaodjevenim u pobudne, istinite pripovijesti i pjesme osvaja čitatelja tako, te ne može ostaviti knjigu, dok je nije do kraja pročitao. Razumije se, da će vrlo dobro poslužiti odgojiteljima mladeži, kao vlč. gg. svećenicima, učiteljima i uopće svima, koji po svom zvanju rade oko mladeži.

Cijena je knjizi 10 din., sa poštarinom 11 din., a na svakih 10 naručenih i plaćenih primjeraka dobije se jedanaesti kom. na dar. Naručuje se od izdavača: Uprave „GLASNIKA SRCA ISUSOVA“, Zagreb I. 147. Palmotićeve 31 I.

„SVETI JOSIP“. U nekoliko poglavlja opisan je u ovoj knjižici život sv. Josipa, a odane su na koncu i litanije, te običajne molitve njemu u čast. Da spomenemo nekoja poglavlja iz drugog dijela ove lijepe knjižice: Zastupnik Oca Nebeskoga, Zaštitnik Majke Božje, Sv. Josip uzor najtarnjeg i vanjskog života, Sv. Josip zaštitnik u kušnjama i na času smrti. Svim štovateljima velikog Patrijarhe preporučuje se najtoplije ova knjižica. Stoji 1.50 din., a na svakih 10 kom. dobije se jedanaesti primjerak bacava. Narudžbe prima: Uprava „GLASNIKA SRCA ISUSOVA“, Zagreb I. 147. Palmotićeve 31 I.